

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15CoCsp/33/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119247583
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Kosková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6119247583.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Klaudie Koskovej a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Jaroslava Galla, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951 proti žalovanému: Q. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XX, o zaplatenie 4.647,46 EUR s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 14Csp/34/2019 - 76, zo dňa 6. novembra 2019, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým v prevyšujúcej časti žalobu zamietol m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 312,31 EUR v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a vo zvyšnej časti nárok žalobcu na zaplatenia zmluvných úrokov zamietla.

II. Rozsudok okresného súdu, ktorým v prevyšujúcej časti nad sumu 312,31 žalobu žalobcu na zmluvné úroky do konečného zaplatenia zamietol, p o t v r d z u j e .

III. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 4.647,46 EUR zmluvný úrok vo výške 95,00 EUR, úroky z omeškania vo výške 4,04 EUR, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatennej istiny 4.697,46 eur od 16.02.2019 do 22.02.2019, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatennej istiny 4.697,46 eur od 23.02.2019 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatených úrokov 95,00 EUR od 16.02.2019 do zaplatenia, a to všetko v mesačných splátkach vo výške 100,- EUR s tým, že prvá splátka je splatná do 25. dňa v mesiaci, ktorý nasleduje po právoplatnosti tohto rozsudku, a každá ďalšia splátka vždy do 25. dňa toho, ktorého mesiaca až do zaplatenia, a to pod hrozbou straty výhody splátok v prípade omeškania so zaplatením ktorejkoľvek zo splátok s tým, že omeškanie s plnením ktorejkoľvek zo splátok má za následok splatnosť celého plnenia. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, ktoré je povinný zaplatiť žalovaný žalobcovi v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o ich výške, vyhotoveného vyšším súdnym úradníkom.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že z vykonaného dokazovania mal preukázané, že žalobcom uplatnený nárok vyplýva z Úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXXXXXX uzavretej medzi žalobcom (ako veriteľom - dodávateľom) a žalovaným (ako dlžníkom - spotrebiteľom) dňa 25.07.2017. Žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 6.600 EUR za v zmluve dohodnutých podmienok. Posúdením zmluvy súd dospel k záveru, že ide o platnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola

uzatvorená v súlade s ustanoveniami zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách (ďalej len „ZoSÚ“), má všetky obligatórne náležitosti podľa § 9 ods. 2, a obsah zmluvy v spojení s VOP zodpovedá požiadavkám tohto zákona. Žalovaný sa dostal do omeškania so splácaním splátok úveru, v dôsledku toho žalobca pristúpil k zosplatneniu úveru ku dňu 15.02.2019. Teda žalovaný stratil výhodu splátok a bol vyzvaný na vrátenie zostatku nesplateného úveru, na čo bol žalovaný vopred písomne upozornený v poradí druhou upomienkou zo dňa 13.12.2018. Súd prvej inštancie uzavrel, že žalobca bol k zosplatneniu úveru oprávnený podľa dojednaní zmluvy a zároveň dodržal podmienky upravené v ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), ktoré je korektívom k § 565 OZ, keď žalobca uplatnil právo podľa § 565 OZ (zosplatnenie dlhu) najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Vzhľadom na zistený skutkový stav okresný súd žalobe vyhovel v časti čo do zaplatenia nesplatenej istiny úveru vo výške 4.647,46 EUR (poskytnutý úver 6.600 EUR mínus uhradené splátky istiny 1.902,54 EUR), uplatneného zmluvného úroku do zosplatnenia úveru (kapitalizovaného úroku) v sume 95,00 EUR, tiež úroku z omeškania do zosplatnenia úveru v sume 4,04 EUR. Žalobcovi v zmysle § 517 ods. 2 OZ priznal aj úrok z omeškania vo výške 5 % ročne po zosplatnení úveru až do zaplatenia a to z nesplatenej istiny úveru a z nezaplatených kapitalizovaných úrokov. Žalobcom uplatnený nárok ako nedôvodný zamietol v časti čo do úroku vo výške 5,90 % ročne z nezaplatennej istiny 4.647,46 EUR od 23.02.2019 do zaplatenia s odôvodnením, že žalobca má nárok na zaplatenie úrokov iba do splatnosti dlhu, nakoľko po dni účinnosti vyhlásenia celého úveru za splatný sa ďalej istina úveru zmluvne neúročí. Žalobcovi po splatnosti patria iba úroky z omeškania. Prísúdenú sumu súd povolil žalovanému splácať v pravidelných 100 eurových mesačných splátkach splatných k 25-temu dňu príslušného kalendárneho mesiaca počnúc prvým 25. dňom v mesiaci nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku až do zaplatenia pod hrozbou straty výhody splátok. Splácanie v splátkach súd odôvodnil zistenými osobnými, majetkovými a zárobkovými pomermi žalovaného, pričom odkázal na ust. § 232 ods. 3, 4 CSP. O trovách konania okresný súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 262 ods. 1 CSP. Žalobca bol v konaní neúspešný iba v nepatrnej časti, preto súd žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania voči žalovanému (100 %). O výške náhrady trov rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 CSP).

3. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, a to voči výroku o povolení splácania prisúdeného plnenia žalovanému v splátkach a voči výroku, ktorým súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu v napadnutej časti zmenil a žalobe vyhovel v celom rozsahu a zaviazal žalovaného uhradiť dlžnú sumu do troch dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň, aby žalobcovi priznal plnú náhradu trov odvolacieho konania.

4. S argumentáciou súdu uvedenou v odôvodnení rozsudku sa žalobca nestotožnil a považoval rozsudok v napadnutej časti za nesprávny, rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. K zamietnutiu zmluvných úrokov po zosplatnení poukázal na zákonnú úpravu ust. § 497, § 502 ods. 1 a § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, V zmysle ustanovení Obchodného zákonníka § 502 ods. 1, § 503 ods. 3, povinnosť dlžníka platiť úrok trvá až do doby vrátenia úveru a vzhľadom na dispozitívnosť ustanovenia si strany môžu vznik a zánik povinnosti platiť úroky, t. j. dobu, počas ktorej má dlžník platiť úroky, v zmluve o úvere dojednať odchyľne. Obchodný zákonník priznáva veriteľovi právo na dohodnutý úrok od poskytnutia peňažných prostriedkov, pričom stanovuje moment vzniku tohto nároku, moment jeho zániku je vrátenie peňažných prostriedkov - nie splatnosť, či už dohodnutá alebo predčasná zo zákona. Zosplatnenie je výslovným právom veriteľa a ochranou veriteľa v prípade, ak si dlžníci nesplnia povinnosti riadne a včas a je zjavné, že sa žalobca nemôže domôcť svojho plnenia. (Sankciou je jedine úrok z omeškania, ktorý vyplýva priamo zo zákona a núti dlžníkov, aby čím skôr uhradili dlžnú pohľadávku). Splatnosťou úveru nezaniká povinnosť dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky, menia sa len podmienky, za ktorých je dlžník povinný uvedenú povinnosť splniť. Žalobca poukazuje na ust. § 503 ods. 1 OZ, § 27 ods. 12 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, § 13 ods. 3 a § 16 ods. 1 ZoSÚ, z ktorých vyplýva, že úrok za úver je treba platiť až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov. Podporne poukazuje na konkrétne rozhodnutia všeobecných súdov SR cituje z ich obsahu, ktoré sú založené na vyššie uvedenom názore, že veriteľovi prináleží úrok za úver do skutočného vrátenia úveru veriteľovi.

5. Žalobca sa nestotožnil ani s názorom súdu v tom, že žalovanému by malo byť umožnené prisúdenú sumu zaplatiť postupne v splátkach. Zákon podmieňuje alternáciu dĺžky paričnej lehoty odôvodnenosťou prípadu, t. j. súd nemôže určiť dlhšiu lehotu bez relevantných skutkových tvrdení podložených

zodpovedajúcimi dôkazmi v rámci obrany žalovaného. V kontexte odôvodnenia nepriznania nároku na zmluvný úrok po zosplatnení úveru priznaním mesačných splátok vo výroku rozhodnutia vo výške 100 EUR mesačne (teda o tretinu nižšej splátky ako bola dohodnutá podľa úverovej zmluvy - 154,69 EUR) vlastne súd na základe porušenia úverovej zmluvy odmenil žalovaného tým, že jednak úplne poprel účel predčasného zosplatnenia dlhu ako aj celého súdneho konania a zároveň žalovaného „oslobodil“ od povinnosti uhrádzať dohodnutý zmluvný úrok.

6. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

7. Odvolací súd vo veci už raz rozhodoval, a to rozsudkom č. k. 15CoCsp/15/2020 - 116 zo dňa 03. 06. 2020 v spojení s opravným uznesením č. k. 15CoCsp/15/2020 - 195 zo dňa 11. 01. 2021, ktorým čiastočne vyhovel odvolaniu žalobcu a rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým povolil žalovanému splácať prisúdenú sumu v splátkach po 100,- EUR mesačne zmenil tak, že žalovaného zaviazal k povinnosti zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 4.647,46 EUR, úrok vo výške 95 EUR, úroky z omeškania vo výške 4,04 EUR, úrok z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatennej istiny 4.697,46 EUR od 16. 02. 2019 do 22. 02. 2019, úrok z omeškania 5% ročne z nezaplatennej istiny 4.647,46 EUR od 23. 02. 2019 do zaplatenia, a to všetko v lehote do tridsiatich dní odo dňa právoplatnosti rozsudku (I. výrok). Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým súd vo zvyšnej časti žalobu zamietol a vo výroku o trovách konania potvrdil (II. výrok). O trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že žiadnej zo strán konania nárok na náhradu trov konania nepriznal. Odvolací súd rozhodnutie okresného súdu v zamietavej časti považoval za vecne správny, a preto ho v tomto rozsahu v zmysle § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil. V celom rozsahu sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že dohodnuté zmluvné podmienky z poskytnutých peňažných prostriedkov (úveru) patria veriteľovi len do splatnosti dlhu. Po splatnosti dlhu nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a povinnosť platiť dohodnuté úroky z úveru dňom splatnosti dlhu zaniká. Konštatoval, že veriteľ zosplatnením úveru navodil stav, odkedy veriteľovi je možné priznať iba úrok z omeškania z dlžnej sumy. Došlo k mimoriadnej splatnosti úveru, tým k zmene záväzku, ktorý vyvolal veriteľ. Mimoriadnou splatnosťou úveru zanikli všetky zmluvné dojednania. Aj pre prípad, že by žalobca úverovú zmluvu pripravil tak, že zmluvný úrok nezaniká, v spotrebiteľskom zmluvnom vzťahu nemá takáto dohoda právnu ochranu. Jednorázovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorázovo vrátiť sumu požičaných peňažných prostriedkov (§ 563 OZ), avšak navyšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením. V protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 nariadenia vlády 87/1990 Z. z.. Vo vzťahu k výroku, ktorým okresný súd povolil žalovanému dlh splácať v mesačných splátkach, dospel odvolací súd k záveru, že výhoda splátok v prípade, ak je možnosť splatenia dlhu žalovaným v primeranom čase len iluzórna, tak s prihliadnutím na výšku dlhu ako aj príjem žalovaného, nebola dôvodná, a považoval ju rozpornú s ústavnými právami žalobcu. Odvolací súd prihliadol na okolnosti prípadu, výšku priznanej sumy ako aj sociálnu situáciu žalovaného a určil lehotu dlhšiu ako 3 dni, čím v súlade s § 388 CSP rozsudok okresného súdu v časti paričnej lehoty zmenil. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP tak, že žiadnej zo strán nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

8. Proti rozsudku odvolacieho súdu v rozsahu potvrdzujúceho výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti nároku na zmluvné úroky a náhradu trov konania (II. výrok) a vo vzťahu k výroku o náhrade trov odvolacieho konania (III. výrok) podal žalobca dovolanie s tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP. Namietal nesprávne právne posúdenie veci v otázke, či má veriteľ na zaplatenie zmluvných úrokov aj po predčasnom zosplatnení úveru. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací uznesením č. k. 9Cdo/354/2021 - 219 zo dňa 28. 07. 2022, rozsudok odvolacieho súdu v potvrdzujúcom (II. výroku) a o náhrade trov odvolacieho konania (III. výrok) zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Dovolací súd poukázal na rozhodnutie sp. zn. 5Cdo/42/2020, ktoré je zverejnené aj v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. R 5/2021. Uviedol, že dovolací súd v rozhodnutá sp. zn. 5Cdo/42/2020 po poukaze na nesúlad riešenia otázky možného priznania zmluvných úrokov po predčasnom zosplatnení úver v rozhodovacej praxi odvolacích súdov konštatoval, že za situácie, že dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplatneniu veriteľom úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za nich získanou dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia

povinnosti profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania. Zosplatenie je inštitút slúžiaci ochrane veriteľa, podstata úrokového vzťahu a jeho existencia zostáva zachovaná, veriteľ nemá peňažné prostriedky, patrí mu za ne dohodnutá odmena, záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, keďže dohodnuté úroky majú svoj zmluvný základ. Dlžníkovi zostáva záväzok platiť úrok rovnaký, ako v čase jeho dojednávania. Dovolací súd tak uzavrel, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Dovolací súd sa s týmto záverom stotožnil, a preto dovolanie žalobcu považoval za dôvodné. Z uvedeného dôvodu dovolací súd zrušil v tejto časti rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pričom odvolací súd rozhodne aj o trovách dovolacieho konania.

9. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací preskúmal vec po zrušení a vrátení veci Najvyšším súdom SR opätovne, a to už len výlučne v rozsahu, ktorým okresný súd žalobu v prevyšujúcej časti nároku na úroky po zosplatení zamietol v zmysle § 34 CSP, vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP (a contrario) s použitím § 219 ods. 3 CSP a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti vo výroku II., ktorým zamietol nárok žalobcu na zmluvné úroky po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru do ich riadneho splatenia podľa zmluvy zmenil podľa ust. § 388 CSP a zároveň v časti výroku II. rozsudku okresného súdu, ktorým žalobcovi nepriznal nárok na zmluvné úroky z nezaplatennej istiny do zaplatenia rozhodnutie okresného súdu v tejto časti zamietajúceho výroku v súlade s § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

10. Po zrušení rozsudku odvolacieho súdu č. k. 15CoCsp/15/2020 - 116 zo dňa 03. 06. 2020 uznesením dovolacieho súdu č. k. 9Cdo/354/2021 - 219 zo dňa 28. 07. 2022 ostalo predmetom odvolacieho konania už len preskúmanie záverov okresného súdu, ktorý v prevyšujúcej časti žalobu žalobcu zamietol (II. výrok) ako aj závislého výroku o trovách konania (III. výrok), nakoľko dovolaním žalobcu nebolo rozhodnutie odvolacieho súdu o zmene paričnej lehoty dotknuté. Súd prvej inštancie žalobe žalobcu vyhovel v rozsahu uplatnenej istiny príslušenstva, kapitalizovaných zmluvných úrokov do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru a úrokov z omeškania. Vo zvyšnej časti nárok žalobcu na zaplatenie kapitalizovaných úrokov po vyhlásení mimoriadnej splatnosti do zaplatenia zamietol.

11. Odvolací súd úvodom uvádza, že je mu z rozhodovacej činnosti dobre známa doterajšia rozdielna prax súdov prvej inštancie, ale aj odvolacích súdov týkajúca sa rozhodovania o nárokoch na úroky z úveru za čas po splatnosti pohľadávky do vrátenia úveru. V rozhodovacej praxi sa bolo možné stretnúť s názorom, že úroky z úveru patria veriteľovi len do splatnosti dlhu, ale aj s opačnými rozhodnutiami vyjadrujúcimi názor, že povinnosť platiť úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov v spotrebiteľských vzťahoch trvá aj po splatnosti pohľadávky až do vrátenia úveru (a do tejto kategórie patria aj žalobcom v odvolaní označené rozhodnutia krajských súdov). Uvedený stav vznikol ako dôsledok toho, že ohľadne tejto problematiky neexistovala ustálená rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít, resp. neexistovalo ani rozhodnutie najvyšších súdnych inštancií, ktoré by sa priamo a vecne zaoberalo otázkou nároku veriteľa na dohodnuté zmluvné úroky za čas po vyhlásení predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Za také totiž nemožno považovať rozhodnutia, ktoré sa tejto problematiky dotkli len okrajovo (napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo/113/2018) alebo vecne riešili inú otázku (napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Obo/143/98 týkajúce sa platenia úrokov z omeškania z dlžných úrokov z úveru), resp. sa týkali prieskumu záverov všeobecných súdov v tejto problematike iba z hľadiska ústavnej konformity (napr. rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 476/2012).

12. V tejto situácii rozhodoval aj okresný súd priklonil k názoru o prípustnosti dohodnutých úrokov z úveru iba do času (predčasnej) splatnosti úverového dlhu. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie dospel k správne záveru, že stranami uzavretá zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, na ktorú sa vzťahujú príslušné ustanovenie ZoSÚ, pričom okresný súd správne dospel k záveru, že zmluva obsahovala všetky obligatórne náležitosti v súlade so ZoSÚ, a preto ju nebolo možné považovať za bezúročnú a bez poplatkov. Rovnako v konaní nebolo sporné, že žalovaný bol v omeškani, a preto banka upozornila žalovaného na možnosť zosplatenia úveru, a následne došlo k účinnému zosplateniu úveru, keďže žalovaný napriek výzve a upozorneniu dlžnú sumu v stanovenej lehote neuhradil.

13. Z ustanovenia § 497 a § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka vyplýva, že zmluva o úvere nemôže byť dohodnutá ako bezúročná. Doba trvania zmluvy pri jej vzniku je teda časovo ohraničená, pričom ani

Obchodný zákonník nedáva priamu odpoveď na otázku, do akej doby je dlžník povinný platiť úroky z poskytnutého úveru, resp. či veriteľovi patria zmluvné úroky pri predčasnom zosplatnení úveru iba do okamihu zosplatnenia alebo až do doby skutočného vrátenia úverových prostriedkov. V právnej úprave teda absentuje výslovná úprava konečného okamihu povinnosti dlžníka platiť úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov. V ust. § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka je uvedené len to, že dlžník je povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od doby poskytnutia peňažných prostriedkov.

14. V situácii, kedy dlžník z úverového vzťahu porušil svoju povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplatneniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za nich získanou dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinností profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania, pričom sa nevyžaduje osobitné dojednanie o tom, že je dlžník povinný platiť úroky aj po zosplatnení. Povinnosť platiť zmluvné úroky vyplýva priamo zo zmluvy, kedy si veriteľ s dlžníkom dojednali odplatu za poskytnutie finančných prostriedkov, pričom porušenie povinnosti dlžníka splácať úver riadne a včas a následne zosplatnenie úveru, nemôžu byť na ťarchu veriteľa, ktorý zosplatnil úver z dôvodu neplnenia zmluvných povinností zo strany dlžníka, ktorý by sa tak dostal do výhodnejšieho postavenia, kedy by už nemusel platiť zmluvné úroky, ale iba úroky z omeškania, ktoré sú niekoľkonásobne nižšie. Zosplatnenie je inštitút slúžiaci ochrane veriteľa. Podstata úverového vzťahu a jeho existencia zostáva zachovaná, veriteľ nemá peňažné prostriedky, patrí mu za ne dohodnutá odmena, záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, keďže dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Rozdiel je len v tom, že pre omeškanie pristupuje k povinnosti platiť zmluvné úroky aj povinnosť platiť úroky z omeškania. Inak povedané, dlžníkovi zostáva záväzok platiť úrok rovnaký ako v čase jeho dojednania, t. j. veriteľovi patrí úrok v rovnakej výške a za rovnaké obdobie, bez ohľadu na to, či k omeškaniu dlžníka s platením úveru došlo alebo nedošlo. Predmetnú právnu otázku týkajúcu sa nároku veriteľa na úroky z omeškania riešil Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutím zo dňa 16. 06. 2020 sp. zn. 5Cdo/42/2020, na ktoré poukázal aj súd prvej inštancie, a ktoré bolo aj zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 5/2021. Jeho právna veta znie: „Po vyhlásení predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.“ Na uvedené rozhodnutie nadviazali ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napr. sp. zn. 1Cdo/94/2019, 2Cdo/83/2020, 3Cdo/35/2020, 4Cdo/66/2020, 5Cdo/46/2020, 6Cdo/56/2020, 7Cdo/38/2020, 7Cdo/186/2020, 8Cdo/135/2020, 9Cdo/24/2020.

15. V prejednávanom prípade z dôkazov vykonaných okresným súdom vyplýva, že žalobca ako veriteľ poskytol žalovanému ako dlžníkovi na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 25. 07. 2017, úver vo výške 6.600 EUR. Fixná úroková sadzba až do splatnosti úveru bola vo výške 5,90 % ročne. Výška mesačnej anuitnej splátky bola 154,69 EUR, pričom splatnosť prvej splátky bola dňa 14. 08. 2017 a splatnosť poslednej splátky dňa 13. 07. 2021 (t. j. 48 mesačných splátok). Celková čiastka spojená s úverom 7.425,12 EUR.

16. Vychádzajúc z týchto úverových parametrov je možné matematickým prepočtom dospieť k tomu, že ak celková čiastka, ktorú mal pri úvere žalovaný zaplatiť pri riadnom priebehu úverového vzťahu (t. j. pri riadnom a včasnom plnení dohodnutých splátok) predstavovala sumu 7.425,12 EUR (výška mesačnej splátky /154,69 EUR/ x celkový počet splátok /48/). Z toho vyplýva, že žalovaný mal na úrokoch zaplatiť celkovo sumu 825,12 EUR (celková čiastka 7.425,12 EUR mínus výška poskytnutého úveru 6.600 EUR). Inými slovami, pri dodržaní splátkového kalendára zo strany žalovaného by žalobcovi prináležali úroky z istiny úveru vo výške 825,12 EUR. Žalovaný uhradil na úrokoch sumu 417,81 Eur (viď prehľad splácania č. I. 32 súdneho spisu) a okresný súd priznal žalobcovi zmluvné úroky do zosplatnenia vo výške 95 EUR, t. j. spolu 512,81 EUR, a preto dlh žalovaného na úrokoch z poskytnutého úveru predstavuje sumu 312,31 EUR (825,12 EUR mínus 512,81 EUR) a táto je zvyšnou časťou úroku z istiny úveru vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností žalovaný ako dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Keďže žalobca si v konaní uplatnil kapitalizované úroky zo zmluvy po zosplatnení len vo výške 515,22 EUR, pričom súd je v súlade s § 216 ods. 1 CSP viazaný žalobným návrhom, a tento nemôže prekročiť, odvolací súd z uvedených dôvodov zmenil napadnutý rozsudok a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi zmluvný úrok v sume 515,22 EUR.

17. Nakoľko žalobca bol v konaní úspešný takmer v celom rozsahu (jeho neúspech bol len v rozsahu nekapitalizovaného príslušenstva), tak žalobcovi bola priznaná náhrada trov prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 100 % podľa ustanovení §453 ods. 3, § 396 ods. 1,2, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP s tým, že o výške náhrady týchto trov rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

18. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,

- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.